

Svazek: SLOVAN.....12613/102

Pramen: rez. PAŘÍŽ (Bátka)
14.5. 1986

Zpráva: Hodnověrná

~~Přísně tajné~~Zpráva ke skupině LISTY

Skupina LISTY patří v poslední době mezi nejaktivnější uskupení čs. nepřátelské emigrace při ideodiverzním působení směrem do ČSSR. Dle hodnocení pramenů a názoru osob z řad čs. politické emigrace je určitým měřítkem kvalitativního "vzestupu" skupiny "LISTY" dobrá úroveň stejnojmenného časopisu v porovnání se špatnou nebo upadající úrovní ostatních emigrantských tiskovin, časopisů (např. SVĚDECTVÍ).

Na území Francie nedochází ke kumulaci hlavních představitelů skupiny "LISTY" a kvantitativně slabá je i členská základna. Z členů redakční rady časopisu "LISTY" žijí trvale na území Francie pouze A.J.LIEHM (je spoluvydavatelem čtvrtletníku LETTRE INTERNATIONALE, aktivním přispivatelem periodika "150 000"), Lubomír SOCHOR (člen redakční rady zaniklého trockistického časopisu "L'Alternative") a Artur LONDON. Do členské základny skupiny "LISTY" lze dále zahrnout dopisovatele časopisu "LISTY" a s uskupením a jeho činností sympatizující osoby - na teritoriu Francie se trvale zdržují - Jan VLADISLAV, Ivo FLEISCHMAN, Milan KUNDERA, Helena BERTHELONOVÁ, Jiří KOLÁŘ a Zdeněk STRMISKA.

Prominent skupiny "LISTY" Jiří PELIKÁN, poslanec EP za itelskou PS, navštěvuje Francii pracovníčně jednou za měsíc - přibližně na jeden týden (zasedání EP ve Strasbourgu).

Poslední shromáždění skupiny "LISTY" se konalo v Říjnu 1984. Na semináři, nazvaném "Československo na cestě k roku 1988", diskutovali vedoucí představitelé skupiny "LISTY" mj. o "stavu čs. společnosti a jejich možných vývojových perspektivách ve druhé polovině osmdesátých let" a v této souvislosti byl vymezen charakter, poslání a struktury skupiny "LISTY". Činnost, zaměření seskupení "LISTY" na další období bylo přizpůsobeno politickému "status quo" v ČSSR a ostatních zemích Východního bloku a jemu odpovídající celkové situaci tzv. "opozičních hnutí" uvnitř těchto států.

Začátkem loňského roku, po zvolení s. Gorbačova do nejvyšší stranické funkce, "ožila" čs. nepřátelská emigrace a především disidenti - bývalí komunisté, jako kupř. Zdeněk MLYNÁŘ, Zdeněk HEJZLAR, O.ŠIK, ale i další se začali předhánět v publikování různých "spekulací" o budoucím vývoji v SSSR, ZSS a zejména v ČSSR. Po přijetí některých vnitropolitických opatření v ekonomicko-sociální, vědecko-technické a kádrové oblasti se stal s. Gorbačov pro tyto osoby stoupencem "dynamického pojetí politiky" a "reformátorem". Brzy si však uvědomily, že k žádným vnitřním převratným změnám dle jejich přání v SSSR, ani ostatních socialistických státech, nedojde a že neopak těmito opatřeními je posilován stávající státně politický systém, autorita KSSS a SSSR, ZSS v mezinárodním měřítku.

Čs. politická emigrace přirovnává přijímaná opatření v Sovětském svazu k náznakům období před r.1968 - k reformě demokratickému socialismu, "socialismu s lidskou tváří", jehož byla strážcem a snažila se jej "vnutit" celé naší společnosti. Disidenti "vytýkají" našemu současnému stranickému a státnímu vedení, že si dnes nebere "správný příklad" z Moskvy a konzervativně setrvává na poměrech nastolených po roce 1968-69. Konzervatismus se projevuje zejména v tom, že před nástupem s. Gorbačova bylo "vše sovětské i pro nás aplikovatelné, správné" a nyní se z úst čs. stranických a státních představitelů ozývají slova, že "Sovětský svaz řeší své problémy svým způsobem a my naše také po svém". Z druhé strany (dle emigrace) jsou sovětské představitelé s tímto přístupem čs. vedení "spokojeni", protože nemají při současném řešení vlastních vnitřních problémů zájem rozptylovat se řešením případných problémů v zemích svého společenství. Snad proto i ta prozatimní "tolerance" maďarského ekonomického modelu a snaha o oddalování řešení "rumunského problému".

V určité dynamické změny ve vnitřních čs. poměrech představitelé čs. politické emigrace do budoucna "věří". Tyto změny prý musí "zákonitě" přivolat když ne zhoršující se, tak alespoň

dlouhodobě stagnující ekonomická situace v ČSSR, která povede k narůstání nespokojenosti (využít má tzv. čs. opozice - počítá se s masovou nespokojeností čs. obyvatelstva, tedy pouze ne s "opozicí", která stojí mimo oficiální struktury) a k požadavku rozejít se s konzervativními přístupy. Druhým, rychlejším impulsem k dynamizaci všech oblastí společenského života v ČSSR může přinést otázka generačního problému. Tak jako se prý rozcházejí současné sovětské, relativně mladé vedení s předešlou konzervativní politikou, tak dojde pravděpodobně již koncem této pětiletky v ČSSR k boji o místa v čs. stranickém a státním aparátě. Prominenti čs. emigrace vyjadřují naděje, že se mezi nastupující "mocenskou" generací najde "československý Gorbačov".

Vedle "aktivity" zmíněných představitelů seskupení "LISTY" v souvislosti s nástupem s. Gorbačova zůstávají naopak bez veřejné publicity názory hlavního představitele skupiny "LISTY" Jiřího PELIKÁNA. Tato skutečnost by potvrzovala poznatky o postupném stahování se PELIKÁNA z "protičeskoslovensky zaměřené scény", soustředění se především na poslanceckou kariéru, s cílem zajištění si po všech stránkách "klidného důchodu".

Jan TESARŠ, jako jeden z dalších aktivních představitelů čs. nepřátelské emigrace na Západě, spojuje okrajové "možnosti" čs. politické emigrace s generačními změnami ve vedoucích stranických a státních funkcích v Sovětském svazu po nástupu s. Gorbačova. Tyto "možnosti" dává do souvislosti s "rýsujícím se" eventuálním uvolněním situace v Afghánistánu, sovětským i když podmíněným návrhem na zredukování počtu živé a materiálně technické síly na afghánském území. TESARŠ tvrdí, že se v Sovětském svazu dostávají konečně k moci politici - lidé realističtější uvažující, zejména nepoznamenaní válečným syndromem. Je prý pryč doba "válečných" generálů, maršálů, kteří měli v Sovětském svazu dosud rozhodující moc. Sovětský návrh na stažení vojsk z Afghánistánu a "normalizaci zdejších poměrů" analoguje TESARŠ s mož-

nostmi stažení sovětských vojsk z čs. území, liberalizaci, uvolnění poměrů u nás. TESARŠ při této příležitosti prohlásil, že určitě přijde doba, kdy se i čs. politická emigrace vrátí do vlasti - včetně TESARŠE.

Vypsala: Burešová

archiv
bezpečnostních
složek